

Uchwała Nr XXIX/177/2021

Rady Gminy Osiek

z dnia 29 listopada 2021 roku.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 w Gminie Osiek**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372, z późn. zm), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2021 r., poz. 1119, z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050) , art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r., poz. 1057).

Rada Gminy Osiek uchwala, co następuje :

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022, będący załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2.

Traci moc Uchwała NR XXI/128/2020 Rady Gminy Osiek z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 w Gminie Osiek

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Osiek.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1

Do uchwały nr XXIX/177/21

Rady Gminy Osiek

z dnia 29 listopada 2021 r.

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2022 w Gminie Osiek**

Rozdział I Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest programem uchwalanym corocznie przez Radę Gminy Osiek w celu zmniejszania rozmiaru aktualnie istniejących problemów alkoholowych i narkotykowych, zapobiegania powstawaniu nowych, niekorzystnych problemów społecznych wynikających z używania środków uzależniających, zwłaszcza przez dzieci i młodzież.

1. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązuje organy samorządu terytorialnego do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

2. Współdziałanie w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi powinno się odbywać również wspólnie z Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii natomiast zobowiązuje samorząd gminny do rozwiązywania problemów związanych z narkomanią oraz prowadzenia stosownej profilaktyki. Doświadczenia zdobyte podczas dotychczasowej realizacji pozwalają na dokładniejsze poznanie środowiska lokalnego jego potrzeb.

Rozdział II Partnerzy programu

1. Realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 w Gminie Osiek powierza się Urzędowi Gminy Osiek.

2. Skuteczna realizacja tego programu opiera się na współpracy z poniżej wymienionymi instytucjami:

- 1) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Osieku
- 2) Gminnymi szkołami podstawowymi
- 3) Poradnią Odwykową oraz Zapobiegania i Zwalczenia Uzależnień ,
- 4) Policją,
- 5) Kuratorami sądowymi,
- 6) Samorządem gminnym,
- 7) Organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi działającymi na terenie gminy
- 8) Zespołem Interdyscyplinarnym,
- 9) Gminnym Ośrodkiem Kultury
- 10) Parafiami na terenie gminy Osiek

Rozdział III Diagnoza problemów uzależnień

1. Liczba mieszkańców na dzień 31 grudnia 2020 r. w Gminie Osiek wynosiła 3980 z tego powyżej 18 roku życia 3101.
2. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% w naszej Gminie w 2020 r. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosiła 12, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży 1.
3. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) w naszej Gminie w 2020 r. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosiła 10, w miejscu sprzedaży 1.
4. Ilość punktów sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa w naszej Gminie w 2019r. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosiła 11, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży 1.
5. W roku 2020 dokonano sprzedaży alkoholu na kwotę:
  - piwo – 1 104 374,71 zł
  - wino – 325 338,62 zł
  - wódka – 921 144,54 zł

6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2020 rozpatrywała 14 spraw dotyczących osób nadużywających alkoholu.
7. W 2021 roku złożono do sądu 3 wnioski o orzeczenie przymusowego leczenia odwykowego.
8. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Większe ryzyko niesie za sobą tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze.
9. Problem nadużywania alkoholu często wiąże się z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie (przemocy fizycznej, psychicznej bądź ekonomicznej).

a) Liczba ofiar przemocy wg Niebieskiej Karty w Gminie

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba ofiar przemocy wg Niebieskiej Karty	7	10	14	18	15	20	16

b) Liczba osób, którym udzielono pomocy w związku z przemocą.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba osób	20	29	36	15	20	16

c) Wypadki drogowe związane z alkoholem

RODZAJ ZDARZENIA	ROK				
	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba wypadków drogowych – ogółem	0	0	0	2	3

wypadki spowodowane przez nietrzeźwych kierowców pojazdów	0	0	0	1	2

d) Liczba przeprowadzonych interwencji policji dotyczących przemocy w rodzinie

Liczba przeprowadzonych interwencji policji dotyczących przemocy w rodzinie	ROK			
	2018	2019	2020	2021
	12	14	15	17

Z wywiadu przeprowadzonego z pracownikami socjalnymi, członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i dzielnicowym wynika, że część dorosłych mieszkańców gminy nie dostrzega negatywnych skutków problemu społecznego jakim jest uzależnienie od alkoholu. Osoby dorosłe nie chcą poddawać się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu.

Znacząca część działań podejmowanych w ramach Gminnego programu to zadania profilaktyki uniwersalnej, których adresatami są dzieci i młodzież uczęszczające do szkół, dla których Gmina Osiek jest organem prowadzącym.

1. Na terenie gminy funkcjonują dwie szkoły podstawowe. Każda placówka oświatowa na terenie gminy realizuje własny program wychowawczo-profilaktyczny.

Przeprowadzono wśród uczniów uczęszczających do Szkoły Podstawowej diagnozy rozmiaru problemów społecznych na terenie Gminy Osiek związane z zagadnieniami związanymi z alkoholem i substancjami psychoaktywnymi.

2. Po analizie zebranych danych sformułowano kilka wniosków, z których najważniejsze to:
  - a) alkohol jest najbardziej popularną używką w populacji badanych uczniów z terenu Gminy Osiek. Ponadto im starsza młodzież, tym częściej deklaruje kontakt z alkoholem.
  - b) większość badanej młodzieży ma za sobą pierwszy kontakt z alkoholem. Wiek inicjacji alkoholowej u badanych osób przypada na 12-13 rok życia, choć z inicjacją mamy do czynienia głównie w okresie nauki w Gimnazjum,
  - c) wystąpił również problem kupowania alkoholu nieletnim przez osoby pełnoletnie,
  - d) część młodych ludzi ma już za sobą pierwsze próby palenia papierosów i że w tej grupie znajdują się też osoby, które „wyszły” już z fazy eksperymentowania i wchodzi w fazę uzależnienia. Dotyczy to również używek zawartych w e-papierosach.
  - e) badana młodzież na szczęście mało orientuje się, u kogo można zaopatrzyć się w substancje psychoaktywne (narkotyki i dopalacze). Są jednak przypadki deklaracji kontaktów z substancjami psychoaktywnymi i narkotykami.
  - f) sporadyczne przypadki zażywania substancji psychoaktywnych są powodowane zaspokojeniem ciekawości, zabiciem nudy, chęcią wyluzowania oraz potrzebą zaistnienia w starszej grupie rówieśniczej,
  - g) wśród badanych respondentów padały deklaracje, co do potrzeby rozwijania działalności o charakterze profilaktycznym, służących zapobieganiu i przeciwdziałaniu problemom alkoholowym i narkotykowym wśród dzieci i młodzieży.
1. W porozumieniu z wszystkimi realizatorami, współrealizatorami Programu, przedsiębiorcami oraz mieszkańcami konieczne są działania interwencyjno – edukacyjne oraz działania mające na celu fizyczne ograniczenie dostępności do alkoholu, które ma niebagatelny wpływ na zmniejszenie problemów społecznych związanych z uzależnieniem od alkoholu, szczególnie w miejscach natężenia problemów społecznych.
2. Na podstawie diagnoz i rozmów stwierdzono, że w niektórych miejscach na terenie Gminy Osiek osoby nieletnie mogą kupić alkohol. W związku z tym konieczne jest podejmowanie interdyscyplinarnych działań zmierzających do konsekwentnego egzekwowania zapisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w szczególności:

- a) szkolenia dla służb mundurowych na temat przygotowywania dokumentacji niezbędnej do cofania zezwoleń w przypadku łamania przepisów ustawy;
- b) szkolenie dla sprzedawców w zakresie stosowania ustawy oraz kontrole w zakresie sprzedaży alkoholu zgodnie z prawem i obowiązującym zezwoleniem;
- c) opracowanie planu działań informacyjno – edukacyjnych dla mieszkańców dotyczących reagowania w sytuacji łamania zapisów ustawy i skuteczniejsze jej egzekwowanie.

Rozdział IV Cele Programu

1. Głównym celem Programu jest rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, a także ograniczanie negatywnych skutków społecznych, będących konsekwencją tych zjawisk, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.
2. Do osiągnięcia celu głównego przyczyni się realizacja następujących celów szczegółowych: zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych
  - a) ograniczanie negatywnego wpływu ryzykownego i szkodliwego spożywania alkoholu na funkcjonowanie rodzin (w tym ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie), zwłaszcza na obszarach koncentracji problemów społecznych; ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu;
  - b) zmniejszenie dostępności alkoholu;
  - c) profilaktyka wzrostu skali uzależnień i rozwoju problemów związanych ze spożywaniem alkoholu.
  - d) zapewnienie mieszkańcom gminy, w szczególności dzieciom i młodzieży, dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych promujących zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu i środków psychotropowych
  - e) zmiana zachowań i postaw mieszkańców gminy i instytucji w sytuacjach związanych z alkoholem, narkotykami
3. budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwym postępowaniem osób nadużywających alkoholu i używających środków psychoaktywnych (w szczególności przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Rozdział V Metody realizacji i zadania Gminnego Programu

1. Zwiększenie pomocy terapeutycznej:

- a) przekazywanie informacji na temat placówek, grup terapeutycznych publicznych ośrodków zamkniętych osobą uzależnionym i ich rodziną,
- b) przekazywanie informacji na temat ruchów samopomocowych, o mitingach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików
- c) finansowanie konsultacji lekarskich psychologa i psychiatry /opinie dla potrzeb sądowych/ osób objętych postępowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- d) składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie odwykowym.

1. Udzielanie rodzinom pomocy psychologicznej i prawnej:

- a) prowadzenie edukacji publicznej poprzez zakup ulotek, broszur i poradników,
- b) zorganizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym/socjoterapeutycznym dla dzieci ze środowisk zagrożonych
- c) zorganizowanie świetlicy opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci
- d) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- e) współpraca z Policją
- f) podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli, pracowników świetlic,
- g) współpraca z pedagogami i psychologami szkolnymi oraz dyrektorami szkół w zakresie zapotrzebowania na działania profilaktyczne w szkołach.

2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej:

- a) organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek programów oraz przedstawięń profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień,
- b) udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach o charakterze profilaktycznym adresowanych do różnych grup wiekowych,
- c) zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno – edukacyjnych (książki, kasety, płyty DVD, broszury, ulotki, prenumerata czasopism, itp.),

- d) upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu w ciąży, zwłaszcza pod kątem wpływu alkoholu na rozwijający się płód,
- e) prowadzenie w miarę potrzeb i środków finansowych pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- f) organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno-sportowym,
- g) wspieranie działań i działalności stowarzyszeń, i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie między innymi poprzez zabezpieczenie w programie środków finansowych,
- h) podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

Rozdział VI Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Wydatki na wynagrodzenia i szkolenia członków komisji realizowane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określonych w niniejszym programie.
2. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala Rada gminy Osiek za udział w każdym posiedzeniu komisji.
3. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za komisję w wysokości 300,00 zł brutto, słownie: trzysta złotych 00/100.
4. Podstawą wypłacenia wynagrodzenia jest lista obecności.
5. Wypłata wynagrodzenia za dany miesiąc kalendarzowy następuje jednorazowo ostatniego dnia roboczego miesiąca rozliczeniowego na wskazany numer konta.
6. Członkowie zobowiązani są niezwłocznie poinformować referat finansowy Urzędu Gminy Osiek o zmianie lub zamknięciu rachunku bankowego.
7. W miarę potrzeb prowadzone są dyżury, na które wzywane są osoby, co do których toczy się postępowanie komisji.

Rozdział VII Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu profilaktyki i Rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Osiek finansowana będzie ze środków własnych Gminy oraz dodatkowych środków pobieranych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozdział VIII Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Osiek wobec skutków nadużywania alkoholu.
2. Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem spożycia napojów alkoholowych oraz redukcję dostępności i zapotrzebowania na substancje narkotyczne .
3. Udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
4. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach poprzez modyfikowanie stylu życia, wolnego od wszelkich używek szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Rozdział IX Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

1. Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii obejmuje:

- a) składanie rocznego sprawozdania do 31 stycznia następnego roku z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przez Przewodniczącą komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- b) składanie doraźnych informacji w trakcie roku dla potrzeb Rady Gminy,
- c) doraźna kontrola wydatków na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy.

Rozdział X Ewaluacja i monitoring programu

1. Wymiana informacji między instytucjami, organizacjami oraz podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi zadania programu związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i przeciwdziałaniu narkomanii.
2. Analiza danych na temat programu.
3. Analiza ankiet, sprawozdań i różnych informacji z realizacji programu.